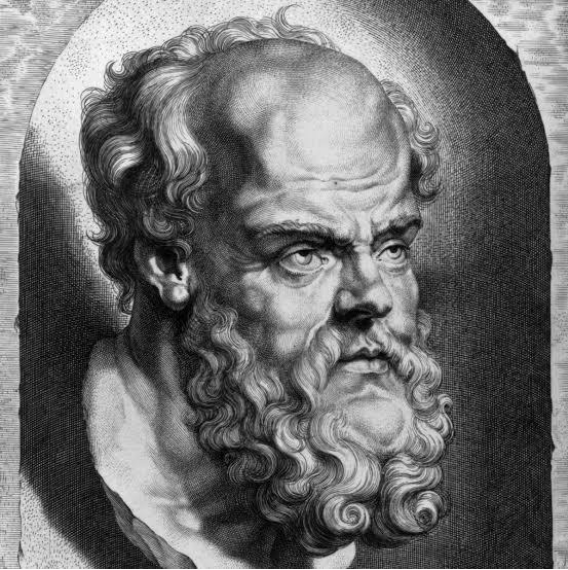

O'zbekiston Respublikasi
Ta'limni rivojlantirish respublika
ilmiy-metodik markazi

Kreativ ustoz – ilhomlangan o'quvchi

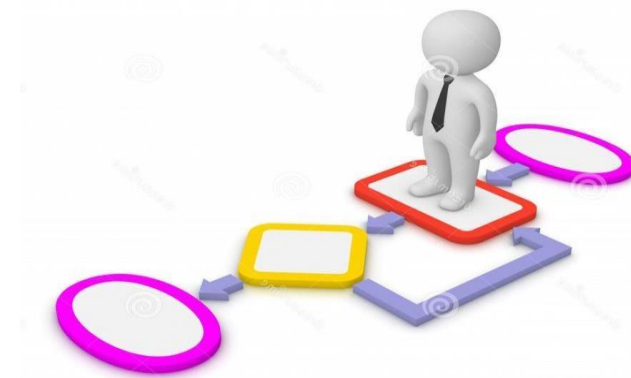
Boltayeva Lola Abduvohidovna
Toshkent shahar Yunusobod tumani
273-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabining
geografiya fani o'qituvchisi

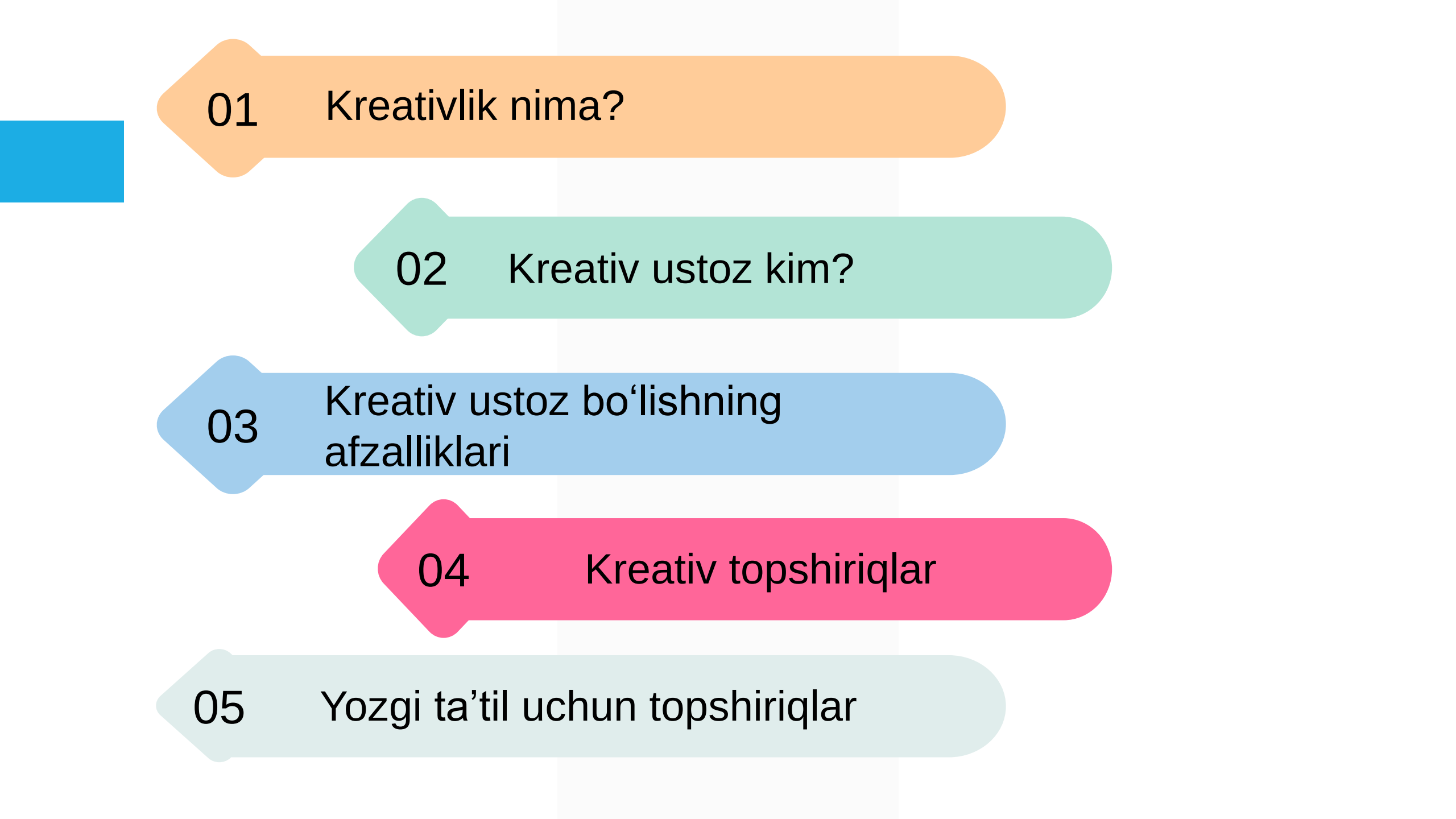

“Men hech narsani o‘rgatmayman, faqat o‘quvchilarni o‘zlarining bilimlarini kashf qilishga undayman.”

SUQROT

Suqrotning bu so‘zlari ustozning kreativ yondashuvini aks ettiradi: o‘quvchini ma’lum bir natijaga erishish uchun o‘rgatish emas, balki ularga o‘z bilimlarini kashf qilishda yordam berish zarur.

01 Kreativlik nima?

02 Kreativ ustoz kim?

03 Kreativ ustoz bo'lishning
afzalliklari

04 Kreativ topshiriqlar

05 Yozgi ta'til uchun topshiriqlar

KREATIVLIK NIMA?

“Kreativ” so‘zi lotinchadan olingan bo‘lib, yaratuvchi, ijodkor degan ma‘noni anglatadi.

Kreativlik yangi g‘oyalar yaratish va muammolarni innovatsion hal qilish qobiliyatidir.

Kreativlik bu noodatiy fikr yuritish, yangi g‘oyalarni o‘ylab topishdir.

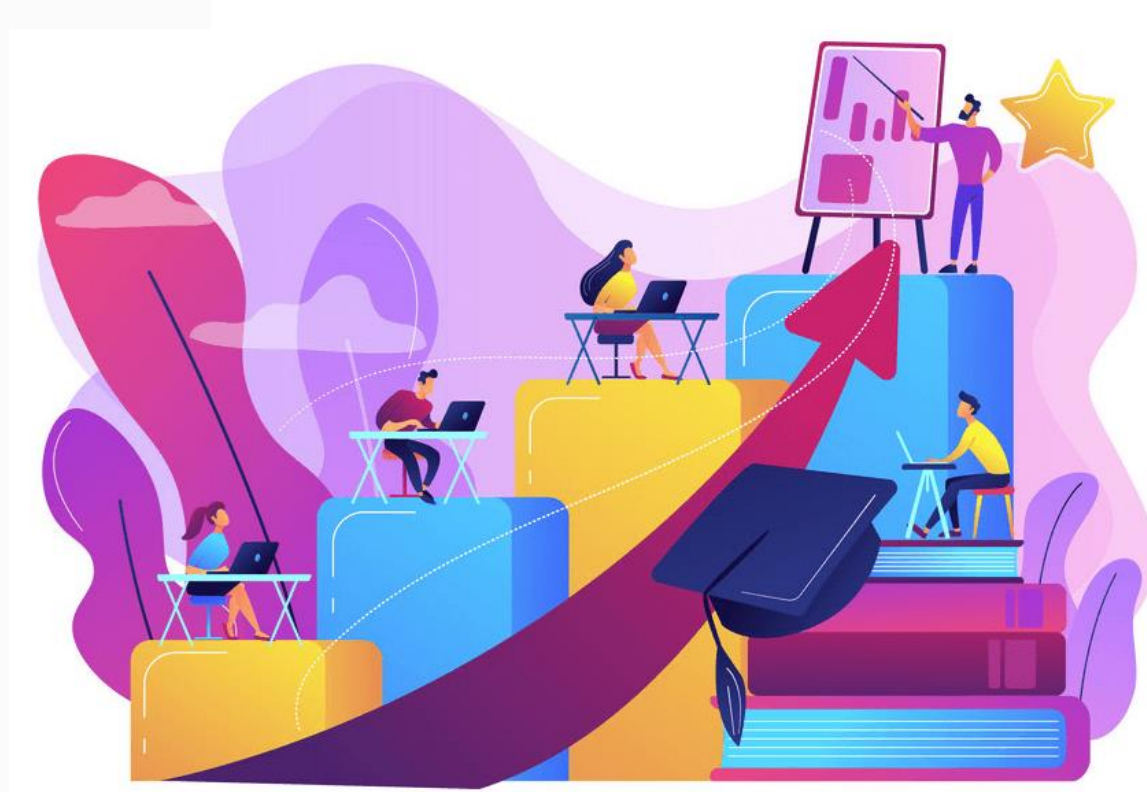

Kreativlik yangilikni ixtiro qilish, an‘anaviylikdan voz kechishni bildiradi.

KREATIV USTOZ KIM?

Kreativ ustoz shogirdlarining ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantiruvchi, innovatsion yondashuvlarga ega bo'lgan o'qituvchidir.

U o'quvchilarning qiziqishini uyg'otadigan, o'rganish jarayonini oson va qiziqarli qilish uchun turli usullarni, o'yinlar, rolli o'yinlar va muammoli vazifalarni qo'llaydi.

KREATIV USTOZ KIM?

KREATIV USTOZ BO‘LISHNING AFZALLIKLARI:

- Kreativ ustoz o‘quvchiga tayyor javob bermaydi, uni izlanishga undaydi.
- Kreativ ustoz shogirdlarining ichki dunyosini tushunadi va ularning ehtiyojlarini sezadi.
- Kreativ ustoz yangi pedagogik usullarni qo‘llaydi, texnologiyalarni integratsiyalash va interaktiv ta’lim shakllarini yaratish orqali darslarni qiziqarli va samarali tashkil qiladi.
- U o‘quvchilar bilan yaxshi aloqalar o‘rnatadi, har birining individual imkoniyatlarini inobatga olib, ta’lim jarayonini rejalashtiradi.
- Kreativ ustoz darsni qiziqarli va interaktiv tarzda tashkil qiladi.
- U o‘quvchilarga eng yangi bilimlarni taqdim etish va ularga o‘z dunyoqarashini kengaytirish imkoniyatini beradi.

DARSLARNI KREATIV TASHKIL ETISH USULLARI

1

Har bir darsda noodatiy metodlardan foydalanish

2

Darsda muammoli vaziyatlar hosil qilish orqali yangi g'oyalarni o'ylab topish

3

Harakatli yoki turli o'yinlarni darslarda samarali qo'llash

4

Dars mobaynida barcha o'quvchilarni qamrab olib, faollikka erishish

Amaliyot – bilimni mustahkamlash asosi

Darslarni amaliy mashg'ulotlar bilan boyitish o'quvchilarni faollikka chaqiradi

Darslarda kreativlikni qo'llash — o'quvchilarni mavzuga qiziqtirish, tafakkurini rivojlantirish va amaliy bilimlar berishda samara beradi

Kreativlikni rivojlantiruvchi metodlar:

- Interaktiv xaritalar bilan ishlash
- “Tadqiqotchi” o'yini
- Rolli o'yinlar
- Hikoya yaratish
- Viktorinalar
- G'oya xaritasi usuli

- “Ekologik empatiya” o'yini
- “Resurs ovchilari” o'yini
- Infografika va plakat tayyorlash
- “Virtual sayohat” loyihasi
- Loyiha asosida o'qitish
- Muammoli vaziyat

7-sinf. Geografiya. “Yevrosiyo materigi tabiat zonalari” mavzusini o‘qitishda kreativ yondashuv:

“Tabiat zonalari bo‘ylab sayohat” nomli rolli o‘yin

**Metod
mohiyati**

O‘quvchilar guruhlariga bo‘linib, Yevrosiyo materigidagi har bir tabiat zonasi vakiliga aylanadilar. (M-n, tundra, tayga, dasht, cho‘l).

Maqsad

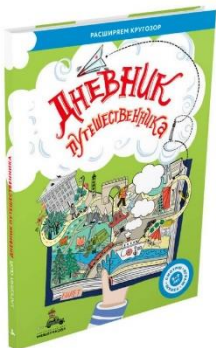
Har bir tabiat zonasining xususiyatlarini og‘zaki va amaliy tarzda o‘zlashtirish.

Topshiriq

“Sayohatchilar” ularning hududiga “mehmon” bo‘lib savollar beradilar.

Natija

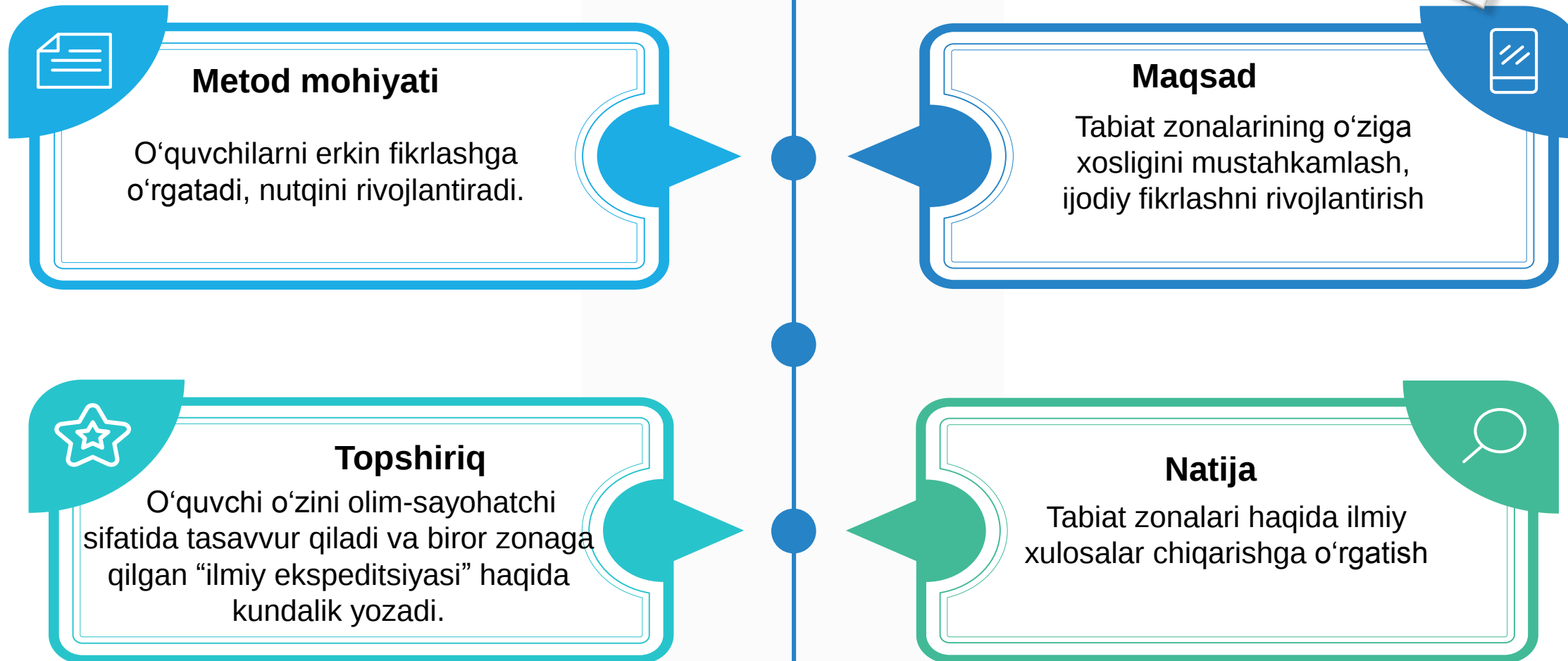
Har bir tabiat zonaning xususiyatlari haqida ko‘proq ma‘lumotga ega bo‘ladilar.

7-sinf. Geografiya. “Yevrosiyo materigi tabiat zonalari” mavzusini o‘qitishda kreativ yondashuv:

“Ekspeditsiya kundaligi” nomli yozma kreativ topshiriq

7-sinf. Geografiya. “Yevrosiyo materigi tabiat zonalari” mavzusini o‘qitishda kreativ yondashuv:

Mini-loyiha: “Tabiat zonalarini saqlaylik”

A

Metod mohiyati

O‘quvchilarni erkin fiklashga o‘rgatish orqali ekologik muammolarni hal qilish

B

Maqsad

O‘quvchilarni nutqini rivojlantirish, muammolarni yechishga o‘rgatish

C

Topshiriq

O‘quvchilar guruh bo‘lib, biror tabiat zonasi haqida ekologik muammoni tanlaydilar va uni hal qilish bo‘yicha takliflar ishlab chiqadilar.

D

Natija

“Qaysi zonada yashashni tanlardingiz?”
O‘quvchilar o‘zlari yashashni istagan zonani tanlab, nega aynan shu zonani tanlaganligini asoslab beradilar.

**10-sinf. Geografiya. “Amerika Qo‘shma Shtatlari” mavzusini
o‘qitishda kreativ yondashuv:**

“Virtual sayohat” usuli

**Metod
mohiyati**

Google Earth yoki interaktiv xaritalardan foydalangan holda o‘quvchilar AQSHning mashhur hududlarini aylanib chiqishadi.

Topshiriq

Har bir guruh bir shtat yoki hududni tanlaydi va u haqda sayyohlar uchun qisqa video/prezentatsiya tayyorlaydi.

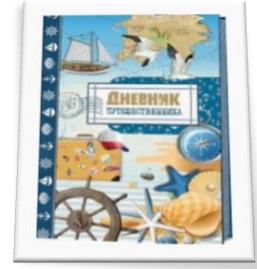
Maqsad

Tanlangan shtatning xususiyatlarini og‘zaki va amaliy tarzda o‘zlashtirish.

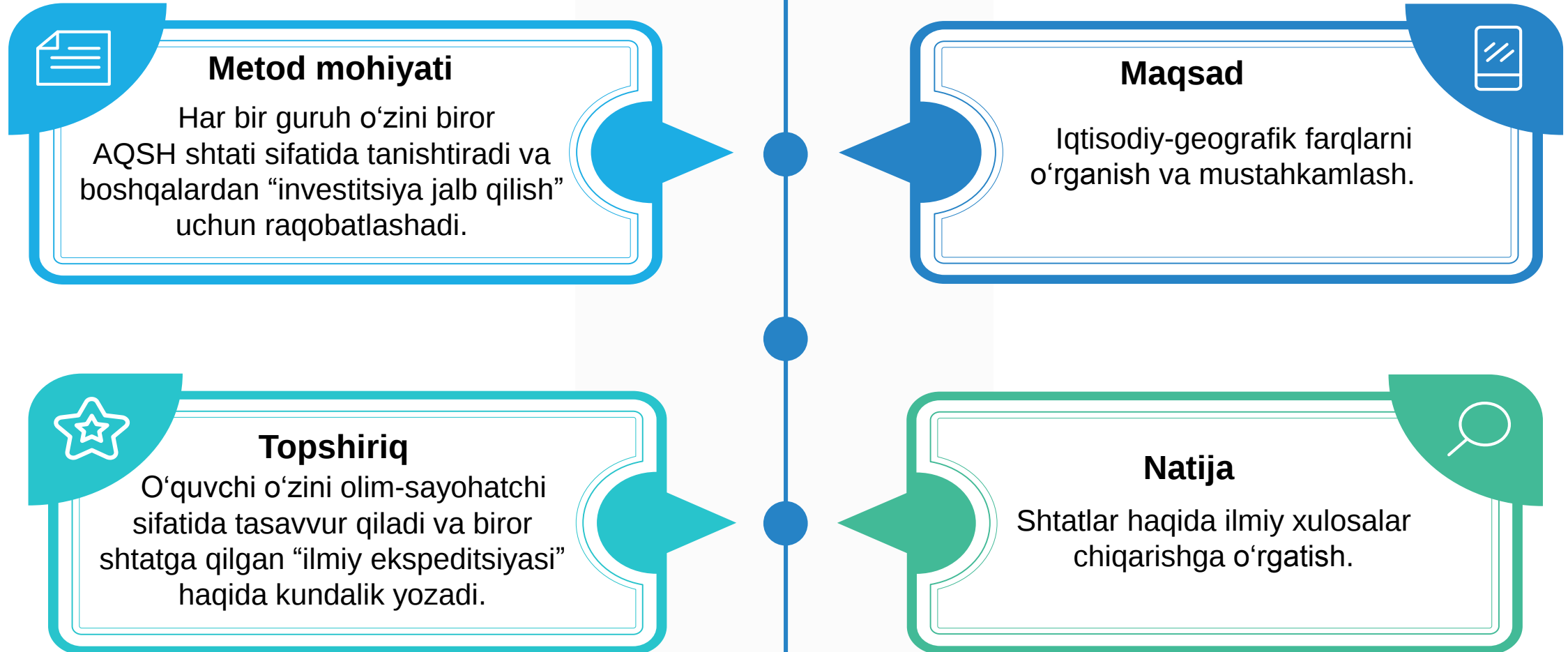
Natija

Shtatlarning o‘ziga xos xususiyatlarini ajrata oladi.

7-sinf. Geografiya. “Amerika Qo‘shma Shtatlari” mavzusini o‘qitishda kreativ yondashuv:

“Shtatlar tanlovi” – Rolli o‘yin

**7-sinf. Geografiya. “Amerika Qo‘shma Shtatlari” mavzusini
o‘qitishda kreativ yondashuv:**

“Xaritada yashash” nomli tahliliy topshiriq

A

Metod mohiyati

O‘quvchilarni erkin fikrlashga
o‘rgatish orqali muammolarni
hal qilish

B

Maqsad

O‘quvchilarni nutqini rivojlantirish,
muammolarni yechishga o‘rgatish

C

Topshiriq

O‘quvchilar guruh bo‘lib, biror shtat
haqida ma’lumot beradilar.

D

Natija

“Qaysi shtatda yashashni tanlardingiz?”
O‘quvchilar o‘zlari yashashni istagan shtatni tanlab,
nega aynan shu joyni tanlaganligini asoslaydilar.

TABIIY FANLAR – AMALIYOT VA TAJRIBALARGA ASOSLANGAN

AMALIY MASHG'ULOT

01

Fanni chuqur o'rganishga yordam beradi.

02

Muammoni hal qilish orqali o'quvchilar bilimi mustahkamlanadi.

03

O'quvchining ijodkorlik qobiliyatini namoyon qiladi.

04

Nazariy olingan bilimni real hayotda qo'llashga o'rgatadi.

5-sinf. Tabiiy fanlar. “Atrof-muhitning ifloslanishi ” mavzusini o‘qitishda kreativ yondashuv:

“Ekologik empatiya” — Tabiat bilan hissiy bog‘lanish

Metod mohiyati

O‘quvchilarni atrof-muhit bilan hissiy bog‘lanish orqali ekologik muammolarni chuqurroq tushunishga undash.

Amaliyot

O‘quvchilarga atrof-muhit ifloslanishi bilan bog‘liq suratlar ko‘rsatish. Har bir o‘quvchidan bu materiallarga bo‘lgan hissiy munosabatini so‘rash.

Topshiriq

“Agar siz tabiat bo‘lsangiz, qanday his qilardingiz?” degan savol orqali empatiyani rivojlantirish.

Natija

O‘quvchilarni tabiat bilan bog‘lanishga undash, ekologik ongni shakllantirish.

Yozgi ta'tilda o'quvchilar bo'sh vaqtlarida bajarishlari uchun qiziqarli topshiriqlar

TOPSHIRIQLAR

6-sinf. Tabiiy fan. 10-bob. Tog' jinslari.

Tog' jinslaridan namunalar to'plang. Ularni raqamlang.

Tog' jinslarining o'xshash va farqli jihatlarini kuzatib, ularni guruhlarga ajrating.

Quyidagi savollarga javob yozing:

1. Tog' jinslari qanday rangda?
2. Unda qatlamlar bormi?
3. Unga kristallar birikkanmi?
4. Tog' jinsi g'adir-budurmi yoki silliq?
5. Unda g'ovaklar bormi?
6. Tog' jinsi bo'linadimi?

TOPSHIRIQLAR

Olingan ma'lumotlar asosida jinslarni magmatik, cho'kindi yoki metamorfik turlarga ajrating. Tog' jinslarning rangini, tuzilishini, qatlamlanishini va boshqa xususiyatlarini tekshirib chiqing.

Yozgi ta'tilda o'quvchilar bo'sh vaqtlarida bajarishlari mumkin bo'lgan topshiriqlar:

Chiqindilardan ekologik bog' yaratish

Bu loyiha tabiatni asrash va chiqindilarni qayta ishlashni o'rgatishning ijodiy hamda samarali usulidir.

A

Maqsad

Plastik idishlar, kartonlar va boshqa chiqindilarni qayta ishlash orqali yashil bog' yaratish.

B

Kerakli materiallar

Plastik idishlar. Tuproq. O'simliklar yoki urug'lar. Bo'yoqlar, markerlar. Qayta ishlangan materiallar

D

Natija

Bu loyiha orqali o'quvchilar chiqindilarni qayta ishlashni o'rganadilar. O'z qo'llari bilan yashil bog' yaratishning zavqini his qiladilar.

C

Jarayon

1. Idishlarni tayyorlash: Plastik idishlarni tozalang va ularni kerakli shaklga keltiring.
2. Tuproqni joylashtirish: Idishlarni tuproq bilan to'ldiring.
3. O'simliklarni ekish: Tuproqqa o'simlik urug'larini yoki kichik o'simliklarni eking.
4. Dekoratsiya qilish: Idishlarni bo'yoqlar yoki markerlar bilan bezang.
5. Bog'ni joylashtirish: Yaratilgan bog'ni quyoshli joyga qo'ying va muntazam sug'oring.

Yaxshi o'qituvchi – so'zlab beradi.

Eng yaxshi o'qituvchi – tushuntiradi.

Zo'r o'qituvchi – ko'rsatadi.

Kreativ o'qituvchi – ilhomlantiradi.

**E'tiboringiz
uchun
rahmat!**

